

Misijný charakter cirkvi a cirkevný zbor v súčasnosti.

Vstupný úvod podstatného významu

Aby bola správne predstavená téma: "Misijný charakter cirkvi a cirkevný zbor v spoločnosti", na začiatku si musíme položiť otázku: „Na čom je založený misijný charakter cirkvi?“

Hovorí sa o tom, že jednou z mnoha úloh cirkvi je misia (napríklad vedľa diakonie alebo bohoslužieb), i cirkev by teda mala byť tak isto misijná, ale napríklad i diakonická. Často je ale v bežnom chápaní proti sebe postavená misijná práca a napríklad diakonia, ako dve rozdielne služby cirkvi.

Chcem ponúknuť, predstaviť iný systém pojmov.

Misia je tým, s čím nás Ježiš Kristus poslal k iným ľuďom. Tak, ako to v týchto situáciách ukazuje často citovaný text, tzv. misijný príkaz z Matúša 28,18-20: "A Ježiš pristúpia hovoril s nimi a povedal: Daná mi je každá moc na nebi aj na zemi. Teda idte, čiňte učedníkmi všetky národy krstiac ich v meno Otca i Syna i Svätého Ducha, učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta."

Často sa sústreďujeme na to, že nás Ježiš poslal, povedal: „chodte“. S čím teda posielal učedníkov? Podľa Matúša je to: „čiňte učedníkmi všetky národy“ (Mat 28,19). Podľa Marka: „kážte evanjelium“ (Mar 16,15). Podľa Jána: „odpušťať hriechy (Jan 20,23) a podľa Lukáša: „Buďte svedkami (Luk 24,46-49; Sk 1,8)

Misia je teda globálnou úlohou cirkvi - túto úlohu môžeme definovať slovom „svedectvo“, z gréckeho μαρτυρια.

Toto svedectvo sa prejavuje v štyroch posobeniach cirkvi: v zvestovaní Slova (z gréckeho κηρυγμα), v modlitbe a v chválení (z gréckeho λειτουργια), v službe bližným (z gréckeho διακονειν), a v prebývaní v spoločenstve (z gréckeho κοινωνια).

Zvestovanie Božieho slova môžeme zase rozdeliť na dva smery: upevňovanie a budovanie (z gréckeho διδασκω), a výzva k zmene života (z gréckeho ευαγγελιζω). Zvestovanie je vlastne katechizáciou a evanjelizáciou.

Druhá vec, ktorá potrebuje systematizáciu je fakt, že si často miešame dva pojmy. Misiu a evanjelizáciu. Misia v slengovom a úzkom chápaní je vlastne christianizáciou (misiou medzi pohanmi), výzvou k obráteniu a výzvou k živúcej cirkvi (vnútorná misia). Z našich doterajších úvah vlastne vyplýva, že misia je niečím oveľa väčším a dôležitejším. Misia je vlastne byť svedkom zmŕtvychvstalého Ježiša Krista, a to sa naplňuje skrze čin a zaangažovanie v spoločenstve, skrze osobnú praktickú pobožnosť, skrze utváranie spoločenstva a zvesovanie Božieho slova. Naopak evanjelizácia čo nie je forma, ale obsah. Je to zvesť, že Ježiš Kristus nás zmieril s Bohom a v ňom máme odpustenie hriechov.

Misyjny charakter kościoła a kościelny zbór we współczesności 2/2

Takto chápané svedectvo na úrovni osobnej ako aj na úrovni zboru, je zároveň misiou sensu stricto. Mám nádej, že toto systematizuje náš pohľad na misiu. Takto sa vyhneme zámeny misie a evanjelizácie a opačnému používaniu týchto pojmov. Evanjelizácia je len časťou misijnej úlohy cirkvi, aj keď jej zaradenie nie je náhodne, lebo takáto zvesť je tým, čo sa predovšetkým dotýka človeka a čo ho oslovuje.

Takéto chápanie misie spôsobuje, že misia sa stáva základnou úlohou cirkvi: skrze svedkov Ježiša Krista, činiť učedníkov hlásaním evanjelia o odpustení hriechov.

Risknem prvú tézu:

Téza 1: Cirkev buď plní misijný príkaz, alebo nie je cirkvou.

Zdá sa, že táto téza nachádza úrodnú pôdu napríklad v starokresťanskom nicejskom vierovyznaní. V ňom vyznávame: „Verím v jednu, svatú, všeobecnú a apoštolskú cirkev“. Pozrime sa na posledné slovné spojenie. Čo znamená *apoštolská cirkev*? Možeme ísť v tomto smere a nazvať apoštolskou cirkvou cirkev hierarchickú, ale to nie je zhodné s luterskou ekleziológiou. Mohli by sme tiež povedať že tu ide o cirkev, ktorá sa opiera o apoštolské učenie, ktoré je obsiahnuté v liste Efezským 2,19-20: „A tak tedy už nie ste pohostínmi a bezprávnymi prišelci, ale ste spoluobčanmi svätých a domácimi Božími, vybudovaní na základe apoštolov a prorokov, kde je uholným kameňom sám Ježiš Kristus.“

Kto to boli apoštolovia? Ide tu len o dvanástich a Pavla? Zdá sa, že apoštolovia neboli totožní s dvanástimi, ale že skor tvorili väčšiu skupinu. V 1.Kor. 15,5 apoštol Pavel hovorí, že Ježiš sa ukázal Petrovi a dvanástim a v 7. verši hovorí, že Ježiš sa ukázal Jakubovi, a všetkým apoštolom. Vo Fil. 2,25 je apoštolom nazvaný Epafroditos. V 2.Kor 8,23 sú apoštolmi nazvaný Titus a iní bratia. V Skutkoch 14,14 je medzi apoštolov zarátaný Barnabáš.

Apoštol je posol, vyslanec, ten, kto prináša posolstvo a tak apoštolovia boli misionármi - boli poslaní, aby naplnili úlohu, ktorú im Ježiš kázal vykonať.

Téza 2: Apoštolská cirkev je cirkvou „vyslanou“, ktorá plní svoju úlohu, teda misiu.

Kto a ku komu je vyslaný?

Keďže je misia základom cirkvi, kto teda nesie na sebe bremeno zodpovednosti vyplnenia tohoto misijného príkazu? Po prvé - miestny zbor ako spoločenstvo - tak isto ako zbor v Antiochii (Sk 13), po druhé: každý kresťan. Toto tvrdenie má na svedomí dva dopady:

1. Zbor ako spoločenstvo nemože hádzať zodpovednosť iba na niektorých jedincov v zbore, ani cirkevníci nemožu hádzať zodpovednosť za vývoj misie na organizáciu (štruktúru) cirkevného zboru.

Misyjny charakter kościoła a kościelny zbor we współczesności 3/3

2. Zbor je zodpovedný za prípravu svojich členov, aby mohli vyplňať misijný príkaz a členovia zboru sú zodpovední za to, že zbor bude naplňať Kristove príkazy.

Tu by bola dobrá reflexia: „Nakoľko si je priemerný luterán vedomý svojho povolania za misionára?“ Všimnime si, že misionár to nie je človek, ktorý ide ďaleko od domova, ako to poznáme z tradičného chápania misie, ale je svedkom Krista tam, kde ho Boh stavia: v svojom dome, v meste, v zahraničí, v kultúre svojej ale aj v inej.

Musíme si však všimnúť, že misijný príkaz nemože vyplniť každý človek. Tento príkaz je totiž nasmerovaný nasledovníkom Ježiša. Toto vyplýva z podstaty svedka. Svedok môže len hovoriť o tom, čo sám videl, počul, skúsil, tak ako to čítame v 1. Jána 1,1: „Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme svojimi očami videli, na čo sme sa dívali, a čoho sa naše ruky dotýkali.“

Poslaným je teda každý, kto v svojom živote poznal Boha, pre koho je zmŕtvýchvstalý Kristus reálne konajúcim Bohom. A táto skúsenosť sa začína od pokánia, obrátenia. Všetko toto označuje grécke slovo μετανοια. Aby sme mohli byť svedkom Ježiša, musí nás premieňať Duch Svatý tak, ako to píše Apoštol Pavel v 2. Kor. 3,5-6: „Nie že by sme boli dostatoční sami od seba niečo pomyslieť, ako sami zo seba, ale naša dostatočnosť je z Boha, ktorý nás aj učinil dostatočných za služobníkov novej smluvy, nie litery, ale Ducha, lebo litera zabíja, ale Duch oživuje.“

Téza 3: „Misijný príkaz je nasmerovaný len k znovuzrodeným nasledovníkom Krista.“

Ku komu sme poslaní? Najkratšiu odpoveď nájdeme v Mk 16,15: „A povedal im: Idte po celom svete a kážte evanjelium každému stvoreniu!“. To znamená, že sme poslaní ku všetkým. V Skutkoch však vidíme ďalší rozvoj misie tak, ako o ňom hovorí Ježiš (Sk 1,8) „...a budete mi svedkami v Jeruzaleme i po celom Judsku i v Samárii až do poslednej končiny zeme.“ Týmto spôsobom sa vlastne neskoro vyvíjala cirkev. Od zboru v Jeruzaleme, cez Judeu, Samáriu až do končín vtedajšieho sveta. V Skutkoch nevidíme len geografické narastanie. Vidíme i to, ako sa mení vedomie človeka - Kristus nie je Spasiteľom iba Izraelského národa. Dar Ducha svätého Samaritánom (kap. 8) a pohanom (kap. 10) ukazuje, že evanjelium o Ježišovi Kristovi je pre každého.

Ako teda máme chápať misijný príkaz v dnešných časoch, v dnešnej dobe? Keď použijeme schému zo Sk 1,8, môžeme povedať: Jeruzalém - to je naše mesto, Judea - je naša krajina, Samária - to sú susedia (kontinent) a až do končín zeme.

Nehovoríme o tom, že prvým misijným polom je zbor. Zbor nie je misijným polom, zbor je misionárom, tak isto ako spoločenstvo, ako i jednotliví členovia zboru. V našich realiách naše zbory zabudli prečo vlastne existujú. Zabudli, že sú adresátom misijného príkazu, ktorý bol vyslaný preto, aby sme svedčili iným. Úlohou zboru nie je iba to, aby bola zaistená jeho existencia, ale predovšetkým misijná služba iným. Keď sa

Misyjny charakter kościoła a kościelny zbór we współczesności 4/4

pozeráme na prazbor v Jeruzaléme, tak vidíme, že po začiatočnom rozkvetete tento zbor zabudol k čomu bol poslaný. V Jeruzaleme im bolo dobre, ale Pán Boh našiel spôsob „na oživenie spiaceho“ kresťanstva - začalo sa prenasledovanie kresťanov a oni sa rozpráchli. Naše cirkvi sú v situácii tohto jeruzalemského prazboru. Obdržali sme ďalšiu šancu plniť svoju úlohu v našich mestách, krajinách a v zahraničí.

V dnešnej dobe, kde sa tak veľký doraz kladie na rozne dialógy medzi náboženstvami, je nemalou vecou otázka: či nie je misia dávnym prežitkom? Máme vobec právo uskutočňovať misiu? Takýto názor, keby sme chápali misiu ako to ja hovorím, by viedlo k tvrdeniu, že cirkev Kristova je prežitok. Je tu však ešte oveľa väčší problém - nakoľko sú pre nás pravdivé slova Ježiša z Jana 14,6: „A Ježiš mu povedal: Ja som tá cesta i pravda i život; nikto neprijde k Otcovi, len skrze mňa.“

Téza 4: Len tí, ktorí sú presvedčení o tom, že poznajú pravdu môžu byť vierohodní v svojom svedectve.

Pre čo sme poslaní? - Cieľ

Nie je dôležité samotné konanie, uskutočňovanie, i keď v mnohých počinaniach cirkvi sa zdá, že najdôležitejšie je to, aby sa niečo dialo, a nie to, prečo sa má niečo diať. Dôležitý je cieľ, ku ktorému sa máme bližiť, preto je najvyšší čas, aby sme sa zaoberali obsahom nášho poslania.

Byť svedkom Krista v službe, v učení, v spoločenstve a v modlitbe nie je len samotnou úlohou, ale ide o niečo viac: skrze svedectvo máme spraviť, aby ľudia poznali, že Kristus zomrel za hriechy sveta - naša služba je službou zvestovania odpustenia hriechov podľa J 20,21-23: „Vtedy im zase povedal Ježiš: Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, tak i ja posielam vás. A keď to povedal, dýchnul na nich a povedal im: Prijmite Svätého Ducha! Keby ste odpustili hriechy niektorých ľudí, odpustené sú im, a keby ste niektorých ľudí hriechy zadržali, zadržané sú im.“ Teda cieľom je zvestovanie odpustenia hriechov v Kristu.

Téza 5: Cirkev zabúda, že v jej konaní ide predovšetkým o spasenie.

V cirkvi si často pletieme cieľ s formou (metódou). Jedna veľká transportná spoločnosť, ktorá parníkmi prevážala ľudí po rieke si kedysi položila takúto otázku: čo je cieľom? Aby chodili parníky, alebo aby boli prevážaní ľudia? Čo ma táto otázka spoločné s misiou? Odpoveď na túto otázku má podstatný význam pre rozvoj tejto spoločnosti. Keby sa vtedy nedal doraz na transport ľudí, dnes by táto spoločnosť reexistovala, alebo by z nej bolo iba múzeum. To neznamená, že iné spoločnosti by ďalej neprevážali ľudí. Je to banálny a jednoduchý príklad, ale dovoľte, aby som pol žil túto otázku ešte raz trochu inak: Čo je cieľom cirkvi? „Transport ľudí“, alebo to, aby „premávali parníky“? Čo napíšeme namiesto slov „transport ľudí“, a čo namiesto slovného spojenia „aby parníky premávali“? Ako prvé vpišeme slova z 2Kor. 5, 20-21: „Tedy za Krista posolstvom, jako čo by sám Boh napomínal skrze nás, prosíme za Krista, smierte sa s Bohom! Lebo toho, ktorý nepoznal hriech, učinil za nás

Misyjny charakter kościoła a kościelny zbór we współczesności 5/5

hriechom, aby sme my boli spravodlivosťou Božou v ňom." Čo teda napíšeme namiesto slova „parník“? Prečo naše sbory existujú?

V Augsburskom vyznaní v 7. článku o cirkvi čítame tieto slova: „Cirkev je spoločenstvo svätých, v ktorej sa verne vyučuje Evanjelium a náležito sa prisluhujú sviatosti.(...) Nie je nutné, aby všade bola tá istá ľudská tradícia, obrady, ceremónie, ktoré sú stanovené ľuďmi.“ Aký teda má pre cirkev význam štýl hudby, druh nástrojov, úbor - rúcho, architektúra, zvyky, zásady, formulky, alebo tradícia, ktorá je pre nás len adiaforou? Chcem podotknúť že tu nejde o revolúciu. Položme si však otázku: „Prečo existuje náš sbor?“ Koncentrujeme sa na zvesť o odpúšťaní hriechov, alebo na iné „dobré“ veci, ktoré ale sú najlepšie ani najdôležitejšie?

— **Téza 6: Dobré, ba aj veľmi dobré veci v cirkvi nemožu byť nepriateľom, (nemožu dávať na druhé miesto) veci, ktoré sú prioritou.**

To niečo, s čím sme poslaní dalo by sa povedať je naša ponuka. Aká je? Čo môžeme ponúknuť? Normálne naše úvahy začíname od teológie a až potom ich aktualizujeme. Dnes použijeme inú metódu. Najprv sa pozrieme čo je dnes dôležité pre ľudí a potom sa pozrieme na to, čo ponúka cirkev.

Dnešný človek hľadá odpoveď na otázku: kým je a aký je. Na to ukazuje rozvoj psychológie, sociológie a iných príbuzných oborov. Je teda tá naša ponuka dobre načasovaná? Samozrejme. Kresťanský svetozor ponúka predsa poznanie seba samého - človeka aký je a akým môže byť. Teologicky to môžeme nazvať v gréčtine -εὐαγγελισζω .

— Dnešný človek túži poznať to, čo sa poznať nedá. Rozvoj roznych foriem mysticismu a parapsychologie ukazuje na to, že racionalizmus už človeka unavil. Má teda cirkev nejakú inú ponuku? Samozrejme. Ved' v kresťanstve ide o vzťah so živým Bohom, s ktorým môžeme komunikovať skrze modlitbu a prebývať v Jeho blízkosti skrze sviatosti. Teologický to vyjadríme slovom λειτουργία.

Naša doba je dobou prebývania a komunikovania s druhým človekom. Často vsádzame práve na toto. Vznikajú spoločnosti a kluby, ktoré sú niekedy veľmi exkluzívne. Čo v tejto oblasti môže ponúknuť cirkev je spoločenstvo, teda z gréčtiny κοινωνία.

Ďalším dôležitým elementom súčasnosti je zdokonaľovanie sa vo vzťahoch a komunikácii, školenie, doškolenie - nie je toto naša katechizácia, ktorú môžeme napísať gréckym slovom διακονεῖν.

Tou poslednou vecou o ktorej by som hcel hovoriť je cesta k samorealizácii, hľadanie svojej úlohy a miesta v spoločnosti, napríklad skrze humanitárnu angažovanosť pre dobro druhého človeka. Neexistuje toto v cirkvi jako diakonia - z gréckeho διακονεῖν.

Misyjny charakter kościoła a kościelny zbór we współczesności 6/6

Ako teda môžeme zhrnúť týchto 5 elementov do jedného slova? Svet, v ktorom sa prejavuje úpadok autority hľadá autority a vzory - autoritou je Boh a vzorom? Príkladom? Tí, ktorí vydávajú dobré svedectvo - μαρτυρία.

Výchova k misi

Chápanie misie, aké som ponúkol v tejto prednáške kladie do inej perspektívy aj výchovu k misii. Vychovávať k misii znamená v človeku prebúdzat vedomie na čom je založená úloha nasledovníka Kristovho - byť svedkom Jeho zmŕtvýchvstania. Je to teda volanie k vedomiu viery. Neexistuje misia bez vedomej viery. Každý člen zboru musí byť presvedčený, že slova Ježiša sú pre Neho: Jan 15,16: „Nevyvolili ste si mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste vy išli a niesli ovocie, a vaše ovocie aby zostávalo, aby, za čokoľvek by ste prosili Otca v mojom mienke, dal vám.“ Skutočná viera sa prejavuje v láske (Gal 5,6), a viera bez skutkov je sama v sebe mŕtvá (Jak 2,17). Ak vidíme misiu ako evanjelizáciu, katechizáciu, diakoniú, duchovný život a spoločenstvo, tak príprava k misii je založená na presvedčovaní, že Boh a veci Ducha nie sú iba nejakou privatnou (osobnou) záležitosťou človeka, ale tak dôležitou vecou, že Kristus verejne zomrel za moj hriech, za tvoj hriech a za hriechy celého sveta.

Téza 7: Najväčšou prekážkou v naplnení misijného príkazu je odstavenie Boha pri poverení.

Odhalenie misijnej úlohy sa vždy deje v zbere. Nestačí iba povolanie takých osob ako napríklad Pavel a Barnabáš. Oni predsa boli povolani v zbere počas zhromaždenia, keď viedli náboženské dianie - postili sa a zúčastňovali sa bohoslužieb.

Téza 8: Prvým krokom smerom k misii je bohoslužba.

O centrálnom mieste bohoslužieb nemusím zrejme nikoho presviedčať. Ale chcel by som položiť ešte jednu otázku: „Ak sú tak veľmi dôležité bohoslužby, tak prečo do nich tak veľmi málo investujeme?“ Možno by bolo dobré položiť si ešte podobnú otázku: „Či cieľom je „transport ľudí“, alebo to, aby „parníky chodili“? Čo v myslení o bohoslužbách je tým „parníkom“?

Často pre to, aby sme zintenzívnili to, čo sa deje v zbere navyšujeme množstvom stretnutí. Chceme robiť misiu a tak pozývame ľudí na stále nové a nové stretnutia. Nebolo by však lepšie hovoriť o našej zodpovednosti tam, kde sú naši poslucháči - teda na bohoslužbách? Čo teda máme robiť, aby sa bohoslužieb zúčastňovali členovia našich zborov? Ved' bohoslužby nie sú miestom, na ktorom sa má naplňovať naša kresťanská povinnosť, ale miestom, kde sa človek buduje a zapaluje pre kresťanský život. Na okraj by sme si mali položiť otázku: „Nakoľko účastníci bohoslužieb nachádzajú motiváciu k tomu, aby svoj život položili na oltár služby a nakoľko môžu byť skrze Božie slovo k tejto službe povolaný?“ Či

Misyjny charakter kościoła a kościelny zbór we współczesności 7/7
ich zvestované Božie slovo nabáda k misijnej angažovanosti o ktorej sme tu hovorili?

Doplňme teda poslednú tézu: Prvým krokom k misi je bohoslužba, kde existuje Božie slovo, ktoré nás burcuje a motivuje k posvateniu sa.

Druhou časťou výchovy k misii v zbere je budovanie vedomia osobnej zodpovednosti za misiu tak, ako to povedal Ježiš v Mat 5,13-16: „Vy ste soľou zeme, keby soľ ztratila svoju sľah, čím ju osolia? Na nič viacej sa nehodí, len aby bola von vyhodená a od ľudí pošliapaná. Vy ste svetlom sveta. Nemože mesto, ležiace hore na vrchu, byť skryté. Ani nezapaľujú sviece nato, aby ju postavili pod nádobu, ale na svietnik, a svieti všetkým, ktorí sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach.“ To znamená, že každý kresťan je buď dobrým, alebo zlým svedectvom - je tým, čím je soľ pre zem, svieti iným alebo sám sebe. Nemožeme sa skryť.

Tretím elementom, okrem zvesti o Ježišovi a bohoslužby je príprava, alebo výchova k misii. K tomu slúžia špeciálne prípravy.

1. Školenia, semináre a kurzy
2. Konferencie
3. Duchovné cvičenia a evanjelizačné stretnutia
4. Tábory a woorshopy
5. Pomocky a charitatívne akcie

Biblická škola pre tých, ktorí chcú viac poznať Bibliu a zainvestovať do svojho duchovného rastu. Školenia dobrovoľníkov pre vedenie roznych stretnutí v našich sboroch: pre deti, mládež, starších atd. Semináre v zboroch, ktoré sú venované modlitbe za svoj zbor, skupinu, mesto. Príprava k životu, ktorý by udivoval iných okolo nás.

Konferencie, ktoré by sa zaoberali doležitými témami. Duchovné cvičenia a stretnutia predovšetkým v období adventu a postu. Stretnutia evanjelizačného charakteru. To je skvelý čas premýšľania pre deti, mládež, dospelých, rodiny. Tábory a rozneho druhu workshopy. Zvláštnu pozornosť chcem upútať na využívanie času pred konfirmáciou a v dobe konfirmačného vyučovania.

Téza 9: Ak je konfirmácia iba ceremóniou bez úprinného vyjadrenia že chcem stáť na strane Ježiša Krista, tak je to len prvý kliniec do truhly angažovaného kresťanského života.

Štvrtou časťou je propagácia príkladov zasvateného života. Niekedy sa zdajú požiadavky, ktoré sú na nás kladené tak veľké, že nie sme schopný ich naplniť. Príklady tých, ktorí ako svedkovia Krista vedeli vyplniť výzvu v ase, v ktorom žili dovoľuje súčasnému človekovi hľadať cesty k vyplneniu misijného príkazu bytia svedkom v dnešnej dobe. Svedok predsa je ten, ktorý prijíma aj konsenkencie svojho správania a rozhodnutia (grécke slovo martys znamená svedok, alebo tiež mučedník).

Misijný charakter kościoła a kościelny zbór we współczesności 8/8
Téza 10: Len viera v živého Krista može odstrániť strach a obavy pred tým, aby sme zobrali na seba konsenkvencie ktoré vyplývajú z nasledovania Krista.

Namiesto zakončenia

Téza 1: Cirkev buď plní misijný príkaz, alebo nie je cirkvou.

Téza 2: Apoštolská cirkev je cirkvou „vyslanou“, ktorá plní svoju úlohu, teda misiu.

Téza 3: Misijný príkaz je nasmerovaný len k znovuzrodeným nasledovníkom Krista.

Téza 4: Len tí, ktorí sú presvedčení o tom, že poznajú pravdu môžu byť vierohodní v svojom svedectve.

Téza 5: Cirkev zabúda, že v jej konaní ide predovšetkým o spasenie.

Téza 6: Dobré, ba aj veľmi dobré veci v cirkvi nemožu byť nepriateľom, (nemožu dávať na druhé miesto) veci, ktoré sú prioritou.

Téza 7: Najväčšou prekážkou v naplnení misijného príkazu je odstavenie Boha pri poverení.

Téza 8: Prvým krokom smerom k misii je bohoslužba.

Téza 9: Ak je confirmácia iba ceremóniou bez úprimného vyjadrenia že chcem stáť na strane Ježiša Krista, tak je to len prvý kliniec do truhly angažovaného kresťanského života.

Téza 10: Len viera v živého Krista može odstrániť strach a obavy pred tým, aby sme zobrali na seba konsenkvencie ktoré vyplývajú z nasledovania Krista.